

Uchwała Nr 5/272/2020

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 26 lutego 2020 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

§ 2 uchwały Nr XIII/98/2020 Rady Gminy Granowo z dnia 20 stycznia 2020 r. w sprawie funduszu sołeckiego, z powodu sprzeczności z przepisami art. 2 ust. 1-4 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołecim (Dz. U. z 2014 r. poz. 301, z późn. zm.).

Uzasadnienie

Przedmiotowa uchwała doręczona została tutejszej Izbie w dniu 27 stycznia 2020 r. Rada Gminy Granowo powołując się na art. 2 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołecim (Dz.U. z 2014 r. poz. 301, z późn. zm.), podjęła uchwałę w sprawie funduszu sołeckiego.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do uchwały Nr XIII/98/2020 Rady Gminy Granowo z dnia 20 stycznia 2020 r. w sprawie funduszu sołeckiego, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 26 lutego 2020 r.

Rozpatrując sprawę na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby po zapoznaniu się z jej treścią ustaliło i zważyło, co następuje.

W § 1 przedmiotowej uchwały Rada Gminy nie wyraziła zgody na wyodrębnienie środków finansowych stanowiących fundusz sołecki w budżecie Gminy Granowo na rok 2021. Postanowieniem § 2 Rada Gminy uchyliła uchwałę Nr IV/16/2015 z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie funduszu sołeckiego.

Zgodnie z treścią art. 2 ust. 1-4 ustawy o funduszu sołeckim, rada gminy rozstrzyga o wyodrębnieniu w budżecie gminy środków stanowiących fundusz, podejmując uchwałę, w której wyraża zgodę albo nie wyraża zgody na wyodrębnienie funduszu. Uchwały te muszą być podjęte do 31 marca roku poprzedzającego rok budżetowy. Uchwała o wyrażeniu zgody na wyodrębnienie funduszu ma zastosowanie do kolejnych lat budżetowych następujących po roku, w którym została podjęta. Natomiast uchwała o niewyrażeniu zgody na wyodrębnienie funduszu ma zastosowanie wyłącznie do roku budżetowego następującego po roku, w którym została podjęta.

Stąd w ocenie Kolegium Izby Rada Gminy nie ma możliwości uchylenia uchwały własnej dotyczącej funduszu sołeckiego, gdyż ustawodawca w przepisie art. 2 ust. 1 ustawy o funduszu sołeckim wskazał wyraźnie formę wyrażenia przez radę rozstrzygnięcia o wyodrębnieniu w budżecie funduszu poprzez podjęcie uchwały o wyrażeniu zgody lub niewyrażeniu zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego, co oznacza, że uchwała została podjęta sprzecznie z przepisem art. 2 ust. 1-4 ustawy o funduszu sołeckim.

Przy tak redakcyjnie ujętym brzmieniu powołanego przepisu nie może budzić żadnych wątpliwości (i to już na poziomie wyników wykładni językowej przytoczonego przepisu), że na radę gminy został nałożony prawny, ustawowy obowiązek wypowiedzenia się odnośnie do samego istnienia (*verba legis*: „wyodrębnienia”) funduszu sołeckiego. Innymi słowy – rada gminy jest zobowiązana albo do uchwalenia utworzenia funduszu sołeckiego albo do podjęcia uchwały o niewyrażeniu zgody na wyodrębnienie takiego funduszu w ramach budżetu gminy.

Ustawa przesądziła także o prawnie dopuszczalnej formie wypowiedzenia się przez radę gminy co do funduszu sołeckiego, a także określiła temporalne skutki prawne podjęcia jednej albo drugiej z dopuszczalnych uchwał, w odmienny dla każdej z dopuszczalnych uchwał sposób. Może to być bowiem albo uchwała o wyrażeniu zgody na wyodrębnienie funduszu (art. 2 ust. 1 i ust. 3 ustawy), albo uchwała o niewyrażeniu zgody na wyodrębnienie funduszu (art. 2 ust. 1 i ust. 4 ustawy). Zarazem ustawodawca rozstrzygnął, że raz podjęta uchwała pozytywna oddziałuje nie tylko na kolejny rok budżetowy, następujący po roku w którym została podjęta, ale także (bez potrzeby każdorocznego ponawiania uchwały pozytywnej) na kolejne, dalsze lata budżetowe (art. 2 ust. 3 ustawy). Natomiast uchwała negatywna z ust. 4 art. 2 ustawy „ma zastosowanie wyłącznie do roku budżetowego następującego po roku, w którym została podjęta”. Oznacza to, po pierwsze, że wywiera ona ściśle oznaczony, czasowo ograniczony skutek prawny (w odróżnieniu do uchwały pozytywnej – tylko na jeden rok budżetowy), a zarazem, po drugie, że „deroguje” ewentualnie wcześniej podjętą uchwałę pozytywną tylko na okres tego jednego roku budżetowego, którego dotyczy. Tym samym, po upływie tego roku budżetowego, dla którego została ważnie i skutecznie podjęta uchwała o niewyrażeniu zgody na wyodrębnienie funduszu, znajdzie zastosowanie dla

kolejnego roku budżetowego wcześniej podjęta uchwała o wyrażeniu zgody na wyodrębnienie tego funduszu, i to bez potrzeby ponownego podejmowania takiej pozytywnej uchwały (chyba że i na ten kolejny rok budżetowy rada gminy podejmie z kolei wyraźną, nową uchwałę o niewyrażeniu zgody na wyodrębnienie funduszu).

W wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 3 sierpnia 2012 r., sygn. akt I SA/Po 344/12 Sąd wskazał, że: „Utworzenie funduszu sołectkiego, choć nie jest obligatoryjne, to możliwe jest jedynie w oparciu o procedurę zawartą w ustawie o funduszu sołectkim. Przepis art. 1 ust. 1 ustawy o funduszu sołectkim zawiera upoważnienie ustawowe dla rady gminy do podjęcia uchwały, w której wyraża zgodę albo nie wyraża zgody na wyodrębnienie funduszu w roku budżetowym”.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu

/-/ Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.